

Školitelský posudek.

Studentka Markéta Bartošová se ve své práci rozhodla kvalitativně prozkoumat profesní identitu školního psychologa. Téma vzešlo z její vlastní iniciativy a zájmu a již od počátku bylo dobře promyšleno, studentka se dobře orientovala v dané problematice a měla zkušenosti v kontaktu se školními psychology. Věnovala dostatek času promyšlení kritérií výběru respondentů, což jí umožnilo se na výzkum dobře připravit a postupovat systematicky. Z hlediska procesu se jednalo o časově dobře naplánovanou práci, studentka pracovala kontinuálně, pravidelně svou práci konzultovala a kreativně reagovala na náměty a připomínky. Doporučenou literaturu studovala a na konzultace chodila připravena. Pozitivně hodnotím její samostatnost, flexibilitu a otevřenost v samotném výzkumu, která jí umožňovala zažít „výzkumná překvapení“, tj. objevovat nové nečekané jevy. V průběhu jsme řešily pouze drobné potíže s formulační nejistotou autorky, které se, jak si troufám tvrdit, podařilo překonat.

Teoretickou část považuji od počátku za velmi dobře zpracovanou. Text mapuje teoreticky na základě české i zahraniční literatury profesi školního psychologa od jejího vzniku v zahraničí až po současnou podobu u nás. Dále se teoretická část zabývá popisem činností, které charakterizují profesi školního psychologa, a na základě prací několika autorů specifikuje role psychologa ve škole. Teoretická část je úměrná formátu práce a prezentovaná fakta jsou relevantní tématu práce.

V praktické části pak leží podstata studie. Markéta Bartošová vhodně zvolila formu polostrukturovaných rozhovorů se čtyřmi školními psychologkami a jedním psychologem, které následně analyzovala prostřednictvím metod zakotvené teorie. Metodologie byla zvolena vhodně a dobře zvládnuta. Výzkumné otázky byly formulovány a autorka se k nim vracela v průběhu celé práce, některé se podařilo zodpovědět zcela, jiné zčásti, v průběhu se vynořily ještě některé další otázky.

Při samotné analýze rozhovorů autorka objevila opakující se témata (z valné většiny společná všem respondentům) a jala se je kategorizovat. Sledovanými oblastmi jsou změny v kariéře psychologa a jeho představ, požadavky na školního psychologa (praxe, znalosti, vzdělávání, osobnost ad.) vymezení školního psychologa (pozice i hranic), síť jeho vztahů (vedení, učitelé, žáci, rodiče, pedagogicko-psychologická poradna ad.), role, do kterých vstupuje, a emoce, které prožívá (posilující i oslabující). Zajímavá je i stručná kapitola O čem se mlčí. Nejvýznamnějšími zjištěními jsou dle autorky, jak školní psycholog prožívá další figury ve vztahové síti (zejména jak se vymezuje vůči klinickým psychologům a poradně) a jak cítí některé své role, například pedagogickou. V těchto oblastech přinesl výzkum určité překvapivé informace.

Práci uzavírá vyčerpávající diskuse. Vše je eticky ošetřeno, formálně je diplomová práce v pořádku, literatura je dostačující a poctivě citována. Cíl práce, tj. hlouběji definovat profesi školního psychologa a blíže jí porozumět byl naplněn. S procesem vzniku i výsledkem práce jsem jako školitelka spokojena.